

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

15 ביוני 2022

908

ט"ז בסיוון התשפ"ב

עמוד

140 ..... הצעת חוק סיוע לנפגעי אסון לאומי-אזרחי, התשפ"ב-2022

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת:

הצעת חוק סיוע לנפגעי אסון לאומי-אזרחי, התשפ"ב-2022*

1. מטרת חוק זה לקבוע הסדר שיאפשר מתן סיוע מיידי למי שנפגע או לבן משפחה של נספה באירוע שהממשלה הכריזה עליו כאסון לאומי-אזרחי.
2. בחוק זה -
- "אסון לאומי-אזרחי" - אירוע שהוכרז כאסון לאומי-אזרחי לפי סעיף 3;
- "בן משפחה" של נספה - בן זוגו של נספה, לרבות ידוע בציבור וילדו שטרם מלאו לו 21 שנים, ואם אין לו בן זוג וילדים כאמור - הוריו;
- "זכאי להטבה" - מי שזכאי לתשלום סכום כספי כאמור בסעיף 5(א);
- "נספה" - מי שנספה בשל פגיעה שאירעה תוך כדי ועקב אסון לאומי-אזרחי;
- "נפגע" - מי שנגרמה לו פגיעה גופנית, נפשית או שכלית תוך כדי ועקב אסון לאומי-אזרחי;
- "פקודת הנוזיקין" - פקודת הנוזיקין [נוסח חדש];
- "השר" - שר הרווחה והביטחון החברתי.
3. (א) התרחש אירוע פתאומי שגרם לפגיעה או למוות של מספר רב של אנשים, וראתה הממשלה כי יש צורך לתת סיוע מיידי למי שנפגעו או לבני משפחה של הנספים, רשאית היא, לפי המלצת השר ושר האוצר, להכריז על האירוע כאסון לאומי-אזרחי.
- (ב) בבואה להכריז על אירוע כאסון לאומי-אזרחי תשקול הממשלה בין השאר את מספר האנשים שנפגעו או שנספו באירוע ואת נסיבות התרחשות האירוע.
- (ג) הכרזה לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד הרווחה והביטחון החברתי וכן חמש פעמים לפחות באמצעי תקשורת בעלי תפוצה רחבה בקרב הציבור הנוגע בדבר.

ד ב ר י ה ס ב ר

באישור שר האוצר ולפי דין, תקציב מאוצר המדינה לרשויות המקומיות ולגורמים נוספים מעבר למשאבים הקיימים.

עוד מוצע לאפשר לממשלה, אם הכריזה על אירוע אסון לאומי-אזרחי, להחליט על תשלום סכום כספי לבני משפחה של הנספים או על תשלום סכום כספי לנפגעים כהטבת נזק לפי חוק לתניקין דיני הנוזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964, והכול לפי אמות מידה, תנאים וכללים שעליהם תחליט. החלטה כאמור תיעשה לפי המלצה של שר האוצר ושר המשפטים ובהתחשב בין היתר בשיקולים הבאים: מספר האנשים שנפגעו או שנספו באסון הלאומי-האזרחי, נסיבות התרחשותו, קיומו של ביטוח המכסה את אירוע האסון וזהות מי שיכול שתגוש נגדו תביעה בשל האסון. תשלום הסכום הכספי כהטבת נזק תאפשר למדינה לתת סיוע כספי זמן קצר אחרי ההכרזה על האירוע כאסון לאומי-אזרחי ולפני בירור שאלת האחיות בנוזיקין, שעשויה להימשך זמן רב.

מטרת הצעת החוק היא לקבוע הסדר לעניין פעולות הממשלה למתן סיוע מיידי לנפגעים ולבני משפחה של נספים באירוע אזרחי שהתרחש באופן פתאומי ונפגעו או נהרגו בו אנשים רבים, לרבות מתן סכום כספי לנספים או לנפגעים כהטבת נזק, כפי שיפורט להלן.

מוצע לקבוע כי המדינה רשאית להכריז על אירוע כאמור כעל אירוע אסון לאומי-אזרחי, לפי המלצה של שר הרווחה והביטחון החברתי (להלן - שר הרווחה) ושר האוצר, ואם הכריזה - תפרסם לציבור את ההכרזה. בתוך שבוע מזה הכרזה ימנה שר הרווחה מקרב עובדי משרדו ממונה שתפקידו יהיה ליידע את הנפגעים ואת בני המשפחה של הנספים בדבר זכויותיהם ולסייע להם במיצויין, לתת להם סיוע רווחתי, לרבות תמיכה רגשית, בהתאם לצורכיהם הייחודיים, לאחר שמיפה צרכים אלו, וכן לקדם ולתאם את הטיפול בנפגעים ובבני המשפחה של הנספים בעניינים האלה. הממונה יוכל למלא את תפקידו באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, ולעניין מתן הסיוע הרווחתי יכול שיועבר,

* הצעת חוק מס' 2135/24/8 (מספר פנימי: 2160522); הועברה לוועדה ביום י"ג בכסלו התשפ"ב (17 בנובמבר 2021).
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

(א) הכריזה הממשלה על אסון לאומי-אזרחי, ימנה השר, בתוך שבוע לכל היותר ממועד ההכרזה, מקרב עובדי משרדו, גורם מלווה לנפגעים ולבני המשפחה של הנספים; הגורם המלווה יחל לפעול מייד עם מינויו.

(ב) תפקידיו של הגורם המלווה יהיו אלה, ויכול שיבוצעו באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות:

(1) ליידע את הנפגעים ואת בני המשפחה של הנספים בדבר זכויותיהם לפי כל דין ולסייע להם במיצוי זכויותיהם;

(2) למפות את הצרכים העולים מפניות הנפגעים ובני המשפחה של הנספים כדי לתת להם סיוע ראשוני דחוף כמפורט בפקדה (3);

(3) לתת סיוע ראשוני דחוף אם סבר שהדבר נדרש בהתחשב בנסיבות המקרה; סיוע כאמור יכול שיינתן תוך שימוש במשאבים הקיימים או באמצעות העברת תקציב מאוצר המדינה לרשויות המקומיות או לגורמים נוספים, באישור שר האוצר ולפי דין; בפקדה זו, "סיוע ראשוני דחוף" – סיוע רווחתי בהתאם לצרכים הייחודיים של הנפגע או בן המשפחה של הנספה הנובעים מהאסון הלאומי-האזרחי, ובכלל זה תמיכה רגשית;

(4) לפעול לתיאום ולקידום הטיפול בנפגעים ובבני המשפחה של הנספים בקשר לעניינים המפורטים בפקודות (1) עד (3).

(א) הכריזה הממשלה על אסון לאומי-אזרחי, רשאית היא, לפי המלצת שר המשפטים ושר האוצר, להחליט כי אוצר המדינה ישלם סכום כספי לבני משפחה של נספה בהתאם לאמות מידה, לתנאים ולכללים שתקבע בהחלטתה, ורשאית היא להחליט כאמור גם על תשלום סכום כספי לנפגע.

(ב) בבואה להחליט כאמור בסעיף קטן (א) תשקול הממשלה בין השאר את מספר האנשים שנפגעו או שנספו באסון הלאומי-האזרחי, את נסיבות התרחשותו, את קיומו של ביטוח המכסה את אירוע האסון ואת זהותם של מי שיכול שתוגש נגדם תביעה בשל האסון.

(ג) סכום כאמור בסעיף קטן (א) יהיה הטבת נזק כהגדרתה בחוק לתיקון דיני הניזקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964² (בסעיף זה – סכום הטבת הנזק).

(ד) המדינה רשאית להיפרע את סכום הטבת הנזק ממי שגרם למותם של הנספים או ממי שגרם לפגיעה בנפגעים (בסעיף זה – המזיק) עד לסכום שהמזיק היה חייב לזכאים להטבה לפי כל דין אלמלא ההטבה.

(ה) אין בתשלום סכום הטבת הנזק כדי למנוע מזכאי להטבה להגיש תביעה נגד המדינה או נגד גורם אחר בקשר לאסון הלאומי-האזרחי.

(ו) חויבה המדינה בפקד דין או בהחלטה של בית משפט לשלם לזכאי להטבה פיצוי לפי פקודת הניזקין בקשר לאסון הלאומי-האזרחי, יופחת סכום הטבת הנזק מסכום הפיצוי שחויבה המדינה לשלם.

ד ב ר י ה ס ב ר

דין או בהחלטה שיפוטית לשלם לנפגע או לבן משפחה של נספה פיצויים בשל האסון, יופחת מסכום הפיצוי שהמדינה חויבה בו סכום הטבת הנזק ששולם לו כאמור. נוסף על כך, אם סך כל סכום הפיצוי לפי פקודת הניזקין, שנקבע בפקד דין או בהחלטה של בית משפט הוא נמוך מסכום הטבת הנזק, זכאית המדינה לקבל מהזכאי להטבה

מוצע לקבוע כי התשלום כאמור לבני משפחה של הנספים או לנפגעים לא ימנע הגשת תביעה נגד המדינה או נגד גורם אחר בקשר לאסון. המדינה רשאית להיפרע ממי שגרם למותם של הנספים או לפגיעה בנפגעים (להלן – המזיק) את סכום הטבת הנזק עד לסכום שהמזיק היה חייב בו אלמלא ההטבה. אם המדינה תחויב בפקד

² ס"ח התשכ"ד, עמ' 77.

- (ז) נקבע בפסק דין או בהחלטה של בית משפט כי הזכאי להטבה זכאי בשל האסון הלאומי-האזרחי לפיצוי לפי פקודת הנוזיקין וסך הפיצויי מכל הנתבעים נמוך מסכום הטבת הנוק, זכאית המדינה לקבל מהזכאי להטבה את ההפרש שבין סכום הטבת הנוק שלא נפרעה לגביי כאמור בסעיף קטן (ד) ובין הפיצוי שנקבע, ואם נקבע כאמור שהזכאי להטבה אינו זכאי לפיצוי לפי פקודת הנוזיקין מכל גורם בשל האסון הלאומי-האזרחי, זכאית המדינה לקבל מהזכאי להטבה את סכום הטבת הנוק ששילמה.
6. אין באמור בחוק זה כדי לגרוע מהאחריות של כל גורם אחר לאסון לאומי-אזרחי, לרבות אחריותו של מוזיק או של מבטח, או כדי לפגוע בזכות המדינה לפי כל דין לשיבוב, להשבה או להשתתפות לגבי סכום כספי ששולם בהתאם להוראות סעיף 5 או כל חלק ממנו.
7. מי שזכאי לתשלום לפי החוקים המפורטים להלן בשל פגיעה שנפגעה בה באסון לאומי-אזרחי או בשל מות נספה באסון לאומי-אזרחי, לא יהיה זכאי בשל אותה פגיעה או מוות כאמור, לפי העניין, לתשלום סכום כספי לפי חוק זה:
- (1) חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959³;
  - (2) חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950⁴;
  - (3) חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970⁵;
  - (4) חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975⁶.
8. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת שר האוצר, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

- את ההפרש שבין סכום הטבת הנוק ובין הפיצוי שנקבע כאמור, ובלבד שהמדינה לא נפרעה לגביי מהמוזיק, אם נקבע כאמור שהזכאי להטבה אינו זכאי לפיצוי לפי פקודת הנוזיקין משום גורם, זכאית המדינה לקבל מהזכאי להטבה את מלוא סכום הטבת הנוק ששילמה.
- מוצע לסייג את הזכאות לתשלום הסכום הכספי לגבי מי שבשל אותה פגיעה או מוות זכאי לתשלום לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959, חוק משפחות
- חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, או חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.
- עוד מוצע להבהיר כי פעולות הממשלה לפי ההסדר המוצע לא יגרעו מהאחריות של כל גורם אחר לאסון הלאומי-האזרחי, וכי למדינה תעמוד לפי כל דין הזכות לשיבוב, להשבה או להשתתפות לגבי הסכום ששולם.

יוזמים: חברי הכנסת אפרת רייטן מרום, איתן גינזבורג, מיכל רוזין, מיכל וולדיגר, רם שפע, מירב בן ארי, יעקב מרגי, שירלי פינטו קדוש, עאידה תומא סלימאן, זאב בנימין בגין, משה גפני, צחי הנגבי, אלינה ברדיץ' יאלוב

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

⁴ ס"ח התש"י, עמ' 162.

⁵ ס"ח התשל"ל, עמ' 126.

⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 234.